

Veljekset Karjalainen Oy
Pyhäntie 2030
98530 Pyhätunturi

Maa-aineslain 14 §:n mukaiseen määräykseen liittyvä tarkastus Veljekset Karjalainen Oy:n Haapaharjun sora-alueella Pelkosenniemellä, kiinteistöllä Keskipyhä 583-403-1-222

Läsnä:

- Kaisa Soppela, ympäristötarkastaja, Kemijärven kaupunki
- Raisa Alatarvas, ympäristötarkastaja, Kemijärven kaupunki

Veljekset Karjalainen Oy:stä ilmoitettiin sähköpostilla, että heiltä kukaan ei pääse osallistumaan tarkastukselle.

Tarkastuskohde ja -ajankohta:

Kiinteistöllä Keskipyhä sijaitseva Haapaharjun sora-alue (583-403-1-222). Veljekset Karjalainen Oy:llä on aiemmin ollut kiinteistölle maa-aineslupa (Pelkosenniemen kunta, rakennusmestari, 27.2.2008 § 5). Luvan voimassaolo on päättynyt 28.2.2018.

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta on velvoittanut antamallaan päätöksellä (§ 21 10.02.2023) Veljekset Karjalainen Oy:n suorittamaan loppuun Haapaharjun sora-alueen (kiinteistötunnus KESKIPYHÄ 583-403-1-222) jälkihoitotyöt maa-aineslupapäätöksen (Pelkosenniemen kunta, rakennusmestari, 27.2.2008 § 5) mukaisesti ja korottamaan ottoalueen pohjaa pilaantumattomilla maa-aineksilla niin, että ylimmän luontaisen pohjavesipinnan yläpuolelle jää vähintään kahden (2,0) metrin korkuinen suojaava maakerros. Pohjavettä suojaava maakerros tulee mittauttaa ulkopuolisen riippumattoman tahon toimesta. Toimenpiteet tuli suorittaa 30.6.2023 mennessä.

Kiinteistölle Keskipyhä suoritettiin tarkastus 22.10.2025 tarkoituksena selvittää alueelle määrättyjen (YTLTK 10.02.2023 § 21) maisemointi- ja jälkihoitotöiden tila. Edellinen tarkastus alueelle oli tehty 3.6.2025, jolloin oli todettu, ettei määrättyjä maisemointitoimenpiteitä ollut suoritettu loppuun.

Haapaharjun sora-aluetta koskevassa maa-aineslupapäätöksessä on annettu seuraavat maisemointia koskevat määräykset:

- Lupamääräys 5. Maa-ainesta otettaessa tulee ylimmän luontaisen pohjavesipinnan päälle jättää suojaavaa maakerrosta vähintään kaksi (2,0) metriä eikä suunniteltua ottotasoa + 170,00 m saa alittaa. Ottotasoa tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aiheutta.
- Lupamääräys 6. Maa-ainesten otto tulee toteuttaa niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän maisemakuvan rikkoutumista. Kaivantojen reunat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3

Alueen maisemointi tulee suorittaa niin pian kuin se ottamistoiminnan edistyessä on mahdollista...

- Lupamääräys 7. Alueet on ottamistyön päätyttyä siistittävä ja saatettava puustoistutuksin muuhun ympäristöön soveltuvaksi...

Tarkastuksen havainnot:

Tarkastuksella havaittiin, että maa-ainesaluetta ei ole maisemoitu luvan mukaisesti. Alueella oli luiskaamattomia ottorintauksia (kuva 1). Alueen eteläpuolen ottorintuutta on kaivettu kuluvana vuonna, mikä havaittiin jo edellisellä tarkastuksella. Rintuudessa kaivetulla alueella oli törmäpääskyn pesiä. Alueelta oli edellisen tarkastuksen jälkeen viety pois siellä varastoituja maa-aineksia, joista osa on ollut muualta tuotuja, sekä aiemmillä tarkastuksilla havaitut betonielementit (6 kpl). Alueella oli silti yhä lähialueen rakennustyömailta tuotuja maa- ja kiviaineksia ja jätteitä. Vaadittua suojaetäisyyttä pohjaveteen ei pystytty tarkastuksella todentamaan.

Kuva 1. Luiskaamattomia ottorintauksia.

Kuva 2. Kaivetussa ottorintuudessa oli törmäpääskyjen pesiä.

Maisemointi- ja jälkihoitovelvoitteen mukaisella alueella on varastoituna edelleen sinne kuulumatonta jätettä. Käytöstä poistetut rumpusillat estävät maisemointi- ja jälkihoitotöiden saattamista loppuun (kuva 3). Kiinteistön Keskipyhä läpi kulkevan tien laidassa on maavalli, jota ei ole luiskattu vaadittuun kaltevuuteen (kuva 4). Tarkastuksella ei havaittu merkkejä, että ottoalueen pohjaa olisi korotettu edellisen tarkastuksen jälkeen.

Kuva 3. Alueelle varastoidut rumpusillat.

Kuva 4. Tien laidassa oleva maavalli.

Kiinteistöllä Keskipyhä on lisäksi murskatuista maa-aineksista koostuvia varastokasoja, jotka estävät maisemointi- ja jälkihoitotöiden saattamista loppuun (kuvat 5 ja 6). Alueelle on tuotu maa-aineksia ja kiviä myös muualta murskattavaksi (kuva 7). Lisäksi alueella on myös samalla kiinteistöllä sijaitsevalta viereiseltä toisen toiminnanharjoittajan maa-ainesalueelta peräisin oleva maa-ainesten varastokasa.

Kuva 5. Kiinteistöllä oleva varastokasa.

Kuva 6. Kiinteistöllä olevia varastokasoja.

Kuva 7. Alueelle tuotuja kiviä.

Kuva 8. Yleisnäkymä Haapaharjuntieltä luoteeseen.

Kuva 9. Yleisnäkymä Haapaharjuntieltä koilliseen.

Kuva 10. Yleisnäkymä Haapaharjuntieltä pohjoiseen.

Veljekset Karjalainen Oy:n toimitusjohtajan Kari Karjalaisen 22.10.2025 lähettämän sähköpostin mukaan yhtiö on tehnyt alueella maisemointitoimenpiteitä kesän 2025 aikana, mutta niitä ei ole vielä saatu täysin valmiiksi. Karjalaisen mukaan alueelta on poistettu betonielementtejä, muottikalustoa, rautapalkkeja, puutavaraa ja maa-ainesten varastokasoja. Luiskauksia tehty niille osille mistä on saatu siirrettyä maa-ainesten varastokasat pois. Sähköpostissa Karjalainen ilmoittaa että, talven tulosta riippuen voi olla, että viimeistely ja maa-ainesten varastokasojen poisto alueelta jatkuu keväällä -26.

Tarkastuksen lopputulos:

Veljekset Karjalainen Oy ei ole suorittanut loppuun kiinteistöllä Keskipyhä sijaitsevan Haapaharjun sora-alueen (583-403-1-222) maisemointi ja jälkihoitotöitä. Alueelle johtavan tien vieressä on maavalli, joka ei täytä lupaehtojen mukaista luiskausta 1:3 kummaltakaan puolelta maavallia. Alueelle on varastoituna edelleen jätettä, joka estää maisemoinnin saattamista loppuun. Alueella on lisäksi varastokasoja, joista osa on muualta tuotuja maa-aineksia. Ottoalueen pohjaa ei ole korotettu vaaditun suojaetäisyyden täyttämiseksi ylimpään luonnolliseen pohjavesipintaan.

Jatkotoimenpiteet:

Koska vaadittuja maisemointi- ja jälkihoitotöitä ei ole kokonaisuudessaan suoritettu, tullaan Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle esittämään 10.02.2023 annetun määräyksen tehosteeksi asetetun uhkasakon lisäerien tuomitsemista. Asiasta on kuultu Veljekset Karjalainen Oy:tä 2.9.2025 lähetetyllä kirjeellä. Veljekset Karjalainen Oy ei ole vastannut heille lähetettyyn kuulemiseen.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto

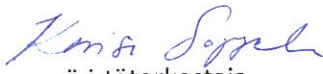
TARKASTUSKERTOMUS

24.10.2025

55/11.03.03/2023

Sovelletut säännökset:

Maa-aineslaki (555/1981) 14.2 §

ympäristötarkastaja

Kaisa Soppela

Kemijärven kaupunki
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto
Ympäristönsuojelu
Vapaudenkatu 8 B (3 krs.)
98100 Kemijärvi

Tiedoksi:

Veljekset Karjalainen Oy
Lapin Poliisilaitos
Lapin ELY-keskus

